

ҚарТУ присвоено имя академика Абылкаса Сагинова

Қарагандинскому техническому университету по ходатайству МОН присвоено имя академика Абылкаса Сагинова. Он руководил Карагандинским горным, затем политехническим институтом более 30 лет (с 1955 по 1988 годы). Абылкас Сагинович внес большой вклад в укрепление профессорско-преподавательского состава, материальной базы вуза и подготовку высококвалифицированных инженерных кадров. Также он внес свою лепту в развитие горной науки и горнодобывающей отрасли Казахстана.

Под руководством Абылкаса Сагинова создана авторитетная научная школа по технологии разработки месторождений полезных ископаемых, которая получила мировое признание. Результаты его исследований широко применяются на практике по сей день. За выдающиеся заслуги Абылкасу Сагинову было присвоено звание Героя Социалистического Труда. Он был награжден двумя орденами Ленина, орденом Трудового Красного Знамени и орденом «Парасат».

Присвоение ҚарТУ имени академика Абылкаса Сагинова – это признание его заслуг в развитии отечественной науки и высшего образования.

Сегодня Карагандинский технический университет является одним из ведущих технических вузов страны и входит в рейтинг престижных мировых университетов – QS World University Ranking.

МОН РК

**БҮГІНГІ
НӨМІРДЕ
ЧИТАЙТЕ
В НОМЕРЕ**

Образование и производство

ҚарТУ расширяет взаимодействие с предприятиями региона

Стр. 4–5.

Уроки мужества

Мероприятия, посвященные выводу советских войск из Афганистана

Стр. 6–7.

Достижения науки

Разработку образовательных программ доверили технике

Стр. 9.

Перспективы образования

Условия зарубежных стажировок и международных конференций

Стр. 12–13.

ҚарТУ ғылымындағы жастар

Мемлекет басшысы Қ. К. Тоқаев «Халық бірлігі және жүйелі реформалар — ел өркендеуінің берік негізі» атты Қазақстан халқына Жолдауында Тәуелсіздіктің 30 жылдығында еліміз үшін маңызды әлеуметтік-экономикалық даму векторларын белгіледі. Атап айтқанда, ғылыми қоғамдастықтың алдына нақты міндет қойылды: әлемдік трендке айналатын жаңа идеяларды қалыптастыру.

Қарағанды техникалық университетінің ғылыми-зерттеу қызметінде қазақстандық өндірісті технологиялық жаңғыртудың өзекті мәселелерін шешуде жас ғалымдардың белсенді қатысуы ерекше орын алады. Университетте Жас ғалымдар кеңесі жұмыс істейді, оның мақсаты студент жастар арасында ең дарынды, талантты және ізденгіш ақыл-ойлы азаматтарды іздеу болып табылады.

Бүгінде ҚарТУ ғылыми-техникалық кешен базасында Жас ғалымдар ҚР БҒМ гранттық қаржыландыру аясында жалпы.

200 млн. теңгеден астам сомаға 6 жобаны жүзеге асыруда:

- «Шұбаркөл кен орнының тонштейндерінің минералды-геохимиялық ерекшеліктерін зерттеу» (ғыл. жет. — PhD докторы Ожигин Д. С.);
- «Бактерияға, қабынуға қарсы және антиоксиданттық әсері бар табиғи заттар негізінде азол қосылыстарын синтездеудің тиімді әдістерін әзірлеу» (ғыл. жет. — хим. ғыл. канд. Рахимберлинова Ж. Б.);
- «Астық сақтауға арналған полимерлік ауыл шаруашылығы түтіктеріндегі өндірісті бақылаудың, қашықтықтан мониторингтеудің және микроклиматты диагностикалаудың автоматтандырылған жүйелерінің прототиптерін жобалау және жасау» (ғыл. жет. — техн. ғыл. канд. Никонова Т. Ю.);
- «Цифрлық оқыту технологиялары арқылы техникалық ЖОО-ның интернационалдандыру әлеуетін дамыту» (ғыл. жет. — фил. ғыл. канд. Джантасова Д. Д.);
- «Тау-кен-шахта жабдықтарының бөлшектері үшін хромды антифрикциялық шойындарды өндіру технологиясын әзірлеу және енгізу» (ғыл. жет. — техн. ғыл. канд. Щербанова Е. П.);
- «Жаңа ыстыққа төзімді қорытпаны және оның негізінде металлургиялық өндіріс үшін бөлшектерді алу технологияларын жа-

сау және енгізу» (ғыл. жет. — PhD докторы Аринова С. К.).

Сонымен қатар, ЖОО-ның жас ғалымдары шаруашылық келісімшарт жұмыстары аясында сұранысқа ие ҒЗТҚЖ жүргізуде. ҚарТУ жанындағы Қазақстандық көпсалалы қайта құру және даму институтының қызметкерлері, техника ғылымдарының кандидаттары Д. Т. Тоқанов, С. Р. Жолмағамбетов, PhD докторы О. Хабиболда Нұр-сұлтан қаласындағы ондаған бірегей ғимараттар мен құрылыстардың құрылысын ғылыми-техникалық сүйемелдеу бойынша шаруашылық келісімшартты ҒЗТҚЖ-ды жүзеге асыруда.

Тау-кен факультетінің ғалымдары, PhD докторлары Суимбаева А. М. және Копобаева А. Н. Шұбаркөл кен орнын құрамдастырып өңдеу кезінде тау жыныстары массиві тұрақтылығының параметрлерін негіздеу бойынша зерттеулер жүргізуде.

Энергетика, автоматика және теле байланыс факультетінде PhD докторлары Югай В. В. және Қалиаскаров Н. Б. белсенді ғылыми қызмет жүргізуде, олардың ғылыми жетекшілігімен «Талшықты-оптикалық датчиктер негізінде жаңа буынның ақпараттық-өлшеу жүйесі» жобасы орындалуда. «Huawei» корпорациясы алған зерттеулердің нәтижелері бойынша Қарағанды техникалық университетінің базасында «ICT Huawei» академиясы ашылды.

Ақпараттық технологиялар факультетінің жас ғалымдарының зерттеулері жоғары оқу орнының базасында «АрселорМиттал Теміртау» АҚ-ның қатысуымен — «Ақпараттық қауіпсіздік» атты жаңа зертхана ашуға мүмкіндік берді.

«Химия және химиялық технологиялар» кафедрасының жас оқытушылары, магистранттары мен студенттері Ақжал байыту фабрикасында сульфидті мырыш кенін селективті флотациялау тиімділігін арттыру, «Milk Crusty»

табиғи өнімін зерттеу және өндіру бойынша белсенді жұмыс жүргізуде.

Машина жасау факультетінің докторанттары, магистранттары мен студенттері өнеркәсіптік контроллерлер, зияткерлік датчиктері, SCADA — жүйелері, сымсыз ақпарат беру құрылғылары негізінде өндірістік процестерді автоматтандырудың бағдарламалық-техникалық құралдарын әзірлеуге белсенді қатысуда.

Көлік-жол факультетінің жас ғалымдары мен докторанттары жүргізетін зерттеулердің нәтижелері автомобиль жасаудың, тасымалдауды ұйымдастырудың және қозғалысты басқарудың түрлі салаларына сәтті енгізілді.

Жастар кадрлық әлеуетін дамыту — ҚарТУ қызметіндегі басым міндеттердің бірі. Ғылыми-педагогикалық кадрларды даярлау тау-кен ісі, геология және пайдалы қазбалар кен орындарын барлау, металлургия, электр энергетикасы, машина жасау, көлік, көлік техникасы мен технологиясы, құрылыс, құрылыс материалдары, бұйымдары мен құрастырмалары өндірісі сияқты өзекті мамандықтар бойынша PhD докторантура шеңберінде жүзеге асырылады. Барлық осы мамандықтар бойынша ЖОО базасында диссертациялық кеңестер жұмыс істейді. Соңғы 3 жылда университеттің кафедралары мен ғылыми орталықтарында жұмыс істейтін жас PhD докторларының саны 30-дан 52 адамға дейін өсті.

Қарағанды техникалық университетінің жас ғалымдарының әлеуеті жоғары және ол жыл сайын өсіп келеді.

**Қарағанды техникалық университетінің
Басқарма төрағасы — Ректор М. К. ИБАТОВ**

«Snow Fest 2022» қысқы мектебі

2022 жылдың 26–27 ақпан күндері Теміртау қаласындағы «Ғарышкер» демалыс орталығында Әбілқас Сағынов атындағы ҚарТУ студенттеріне арналған жыл сайынғы «Snow Fest 2022» белсенді студенттік қысқы мектеп өтті.

Іс-шараға университеттің академиялық проректоры Темербаева Айжан Маратқызы қатысып, іс-шараның ашылуында құттықтау сөз сөйлеп, сонымен қатар студенттерге «Көшбасшылық» тақы-

рыбында танымдық және пайдалы тренинг өткізді.

Іс-шараға 80 оқушы қатысты. Зияткерлік, шығармашылық және спорттық сайыстарда 8 команда өзара бақ сынады.

Түрлі байқауларға қатысу арқылы студенттер өздерінің шығармашылық және спорттық мүмкіндіктерін көрсетіп, өнерлерін көрсетіп, тамаша әсер алды. Белсенді студенттік қысқы мектеп соңында барлық қатысушыларға сертификаттар, ең көп ұпай жинаған «Самурай» командасына сыйлық сертификаттары табыс етілді.

Іс-шараның стандартты емес форматы іс-шараға қатысушыларға студенттердің әлеуетін ашуға, кері байланыс алуға және университет пен қоғамның барлық салаларын одан әрі дамыту бойынша түрлі ұсыныстарды қарастыруға мүмкіндік бергенін атап өткім келеді.

Женщина в науке: самая молодая проректор вуза в Казахстане

Темербаева Айжан Маратовна — самая молодая женщина-проректор в Казахстане. Она является проректором Карагандинского технического университета, передает пресс-служба МОН РК.

Айжан Темербаева в свои 30 лет стала трижды обладателем степени магистра в таких университетах, как КазНУ им. аль-Фараби, Назарбаев Университет, Колумбийский университет в Нью-Йорке.

Исследовав программу «Молодежная практика», Айжан выработала ряд рекомендаций по улучшению реализации государственных программ. Она принимает активное участие в национальных и международных проектах, связанных с развитием научного капитала. Научные труды Айжан Темербаевой опубликованы в высокорейтинговых международных журналах.

Кроме того, она также является сооснователем Альянса молодых ученых. Сегодня нетворкинг-площадка объединяет свыше 300

молодых исследователей из разных областей науки. Альянс оказывает поддержку молодым ученым и помогает реализовывать их проекты. Более 20 начинающих ученых уже выиграли гранты.

«Для меня важно популяризовать докторские программы. В нашей стране доктора PhD имеют возможности проводить исследования на должном международном уровне и печатать свои труды в мировых журналах. Сейчас создаются все условия как на законодательном уровне, так и материальные для того, чтобы ученые могли реализовать свой потенциал. Я хочу внести свой вклад в развитие отечественной науки», — отметила молодой ученый Айжан Темербаева.

Топ-10

По заказу Министерства образования и науки РК Национальной палатой предпринимателей «Атамекен» проведено ежегодное исследование среди отечественных вузов с участием работодателей.

Всего в рейтинговом исследовании приняла участие 36 образовательных программ Карагандинского технического университета, из которых 23 вошли в топ-10.

Так, **1-ое место** заняли образовательные программы:

- «Технологические машины и оборудование»,
- «Материаловедение и технология новых материалов»,
- «Строительство»,
- «Производство строительных материалов, изделий и конструкций»,
- «Транспортное строительство»,
- «Транспорт, транспортная техника и технологии».

2-ое место:

- «Горное дело»,
- «Логистика»,
- «Химическая технология органических веществ»,
- «Обогащение полезных ископаемых»,
- «Геология и разведка месторождений полезных ископаемых».

3-е место:

- «Электроэнергетика»,
- «Теплоэнергетика»,
- «Системы информационной безопасности»,
- «Безопасность жизнедеятельности и защита окружающей среды»,
- «Радиотехника, электроника и телекоммуникации».

Карагандинский технический университет значительно улучшил свои позиции в данном рейтинге, что еще раз подтверждает высокий уровень подготовки конкурентоспособных специалистов, высококвалифицированный профессорско-преподавательский состав, международное признание и эффективную стратегию развития университета.

11 февраля 2022 года представители Карагандинского технического университета провели выездное совещание на территории компании «Борусан Макина Казахстан» (БМК).

Со стороны университета в данном совещании приняли участие исполнительный директор — д.т.н., профессор Исагулов А. З., проректор по научной работе — доктор PhD Хуанган Н. Х., заведующие кафедрами: «Транспорт, транспортная техника и логистические системы» — к.т.н., доцент Кабикенов С. Ж., «Нанотехнологии и металлургия» — к.т.н., профессор Куликов В. Ю., «Автоматизация производственных процессов» — доктор PhD Югай В. В., а также к.т.н., доцент кафедры «Технологическое оборудование, машиностроение и стандартизация» Бартев И. А.

Со стороны руководства БМК присутствовали: директор Карагандинского филиала Центра по Восстановлению Компонентов БМК Умаров А., зам. директора по производству Кусаинов А., главный инженер Нурахметов С., супервайзер по обучению и развитию Мизамбаев А. и супервайзер сервисного обслуживания Абильдин К.

Представители БМК провели для сотрудников КарТУ ознакомительную экскурсию по основным производствам и цехам предприятия.

Состоялся широкий обмен мнениями по тесному сотрудничеству между БМК и НАО «КарТУ». Определены вопросы организации дуального обучения, прохождения студентами производственных практик, намечены подробные планы совместных работ по актуализации и согласованию специальных дисциплин.

Кроме того, со стороны БМК в ближайшее время будут представлены вопросы для последующей подробной проработки учеными КарТУ в рамках совместных научных исследований, договоров на выполнение НИОКР по транспорту, машиностроению сварочному производству, гидравлике и энергетике.

По итогам выездного совещания заключен Договор о сотрудничестве между ТОО ИП «Борусан Макина Казахстан» и НАО «КарТУ» в рамках действующего на базе КарТУ инновационно-образовательного консорциума «Корпоративный Университет».

Қуаныш ұзағынан сүйіндіргей!

Республикамыздағы ең алдыңғы қатарлы оқу орындарының бірі — Қарағанды техникалық университетіне ҚР Үкіметінің қаулысымен академик Ә. Сағыновтың есімі берілуі туралы хабар бүкіл жұртшылықты қуанышқа бөледі десек, артық айтқандық емес.

Социалистік Еңбек Ері, ҚКСР Жоғарғы Кеңесінің депутаты болған, отыз жылдан астам уақыт Қарағанды тау-кен институтын, политехникалық институтты (қазіргі ҚарТУ) басқарған осынау танымал тұлға әлемнің кез келген университетімен бәсекелесе алар білім мен ғылым ордасына айналдыра алды. Ол кісі туралы өте көп айтуға болады,

алайда мына жайттарға айрықша ден қойғанымыз жөн:

- философиялық ілімде дәстүр мен жаңашылдық деген ұғымдар бар, алдымен дүниеге жаңашылдық келеді, егер ол өзінен кейінгілерге әсер — ықпал ете алса, орнықан дәстүрге айналады. Демек, өзіне дейінгі оң істерді меңгерген Ә. Сағынов сол уақыт аясында техникалық білім, ғылым бойынша ірі жаңашылдық әкелді;
- диалектикалық заң бойынша қозғалысқа түспейтін құбылыс жоқ, ендеше, атақты ғалым, даңғайыр қайраткердің өнеге, тәжірибесін университетіміздің басшылығы, Мемлекеттік сыйлықтың иегері, білікті ректор, ғалым М. Ибатов аманат ретінде қабылдап алып, лайықты түрде жүзеге асыру үстінде дегеніміз жөн;
- кешегі уақыт пен бүгінгі, сондай-ақ сол кездегі қоғамдық құрылым мен қазіргінің арасында үлкен айырмашылық бар. Әлемдік бәсекелестікке сай маман-

дар даярлау, озық технология мен нарық талабын назарда ұстау, сол арқылы рухы биік, егемен елдің елжанды азаматтарын заманауи білім, ғылыммен қаруландыру, міне, университет ректораты мен ұжымының басты ұстаным, мақсаты осы демекпіз!

Тағы да айтарымыз, қуанышымыз ұзағынан болғай!

Қ. М. ХАМЗИНА,
ф.ғ.к., доцент

Взаимодействие производства и науки

01.02.22 года в рамках работы Корпоративного Университета по реализации соглашений между ТОО «QazTehna» и НАО Карагандинский Технический Университет была организована экскурсия по предприятию, а также проведены переговоры. Итогами встречи стали договорённости по следующим пунктам:

- 1 Открытие филиала объединённой кафедры вуза на базе ТОО «QazTehna»;
- 2 Внедрение дуальной системы обучения;
- 3 Прохождение производственных и преддипломных практик студентами вуза на базе ТОО «QazTehna»;
- 4 Проведение выездных ознакомительных встреч со студентами выпускных курсов;
- 5 Совместная работа по разработке Рабочих Учебных Планов вуза, отвечающих потребностям ТОО «QazTehna»;
- 6 Открытие специализированной аудитории ТОО «QazTehna» на базе КарТУ;
- 7 Создание Дорожной карты на 2022–2026 г.г. по реализации соглашений между ТОО «QazTehna» и НАО КарТУ к Меморандуму о сотрудничестве.

УРОКИ МУЖЕСТВА

Ер есімі — ел есінде

«Ер есімі — ел есінде» тақырыбымен Қарағанды Техникалық университетінің Инновациялық технологиялар колледжінде 2022 жылдың 24–28-ші ақпан аралығында кураторлық тәрбие сағаттарының апталығы өтті.

Апталықтың мақсаты: ҚарТУ, Инновациялық технологиялар колледжінің түлегі Қайсаров Мадиярды еске алу; Отан алдындағы борышын адалымен атқарып, ерлікпен қаза тапқан өрімдей боздақтың рухына тағзым ету; марқұм Қайсардың өнегелі ғұмырын таныстырумен «жігіттер колледжі» атанған оқу орнында білім алып жатқан студенттердің бойына сіңірілген отансүйгіштік пен адамдық қасиеттердің дәнегін одан әрі баптау.

Оқытушылар: Г. Өмірбекова, С. Жақсыбаева, Ф. Қапсамет, А. Қайсаров, І. Махашева — кезеңімен жоспарланған онлайн кураторлық сағаттарында бар жоғы 20 жасында қыршын кеткен есіл боздақтың колледжде оқып жүрген кездеріндегі естеліктерді әңгімелейді. Әскери және қызметтік борышын атқару үстінде көрсеткен батылдығы мен жанқиярлығы, сондай-ақ мемлекет мүддесін қорғау кезінде жасаған ерлігі үшін III дәрежелі «Айбын» орденімен қаза тапқаннан кейін марапатталған Қайсаров Мадиярдың тай-құлындай тебісіп, бірге араласқан колледждегі қазір оқып жатқан достары өз естеліктерімен бөлісті. Отбасылық және колледждегі күндерінен естелікке қалған фотосуреттер, интернет желісіндегі деректер негізінде естеліктер айтылды. Ішкі істер министрлігі Ұлттық ұланның «Оңтүстік» өңірлік қолбасшылығы 5547 әскери бөлімінің әскери қызметшісінің төніп келген қауіптен қасындағы борышын атқарып жүр-

ген қызметтестерін құтқарып, алайда өзі ажалмен қауышқанына өкініштен қабырғасы қайыспаған жан қалмады.

Апталықтың соңғы күнінде бірінші курс кураторлары: Р. Закиуллин, Ә. Тазабекова, Р. Бекмолдина және А. Мыңбаева ұйымдастырған ауқымды еске алу шарасына Отан үшін шәйіт болған боздақтың әкесі және ағайын-туыстары қатысты.

Марқұмның рухына тағзым ету сәтінен кейін сөз алған Инновациялық технологиялар колледжінің директоры Н. А. Смағұлова бейбіт күннің батырына айналған Мадиярдың әкесіне қайғы тек отбасына ғана емес, бәріне ортақ екенін, Оразалы Қайсарұлының жалғыз емес, атаның ұлынан адамның ұлына айналған ұрпағының қазасы қалың қара халықтың қабырғасын қайыстырып отырғанын айтумен көңіл айтты. Мәңгілік естелікке айналып, тарихтың төрінен орын алған есіл ердің есімін ҚарТУ колледжінің де мәңгі жадында сақтайтынын серт етті. Мадиярдың құрметіне түрлі іс-шаралар ұйымдастырылып, еске алумен рухын жаңғырта ұрпақ санасына сіңіріле беретініне директор өзі бастап сол жолда қызметтер атқаратынын жария етті.

Қазақстан тарихына «қаңтар толқуы» атауымен есте қалатын оқиғаны арандатушылардың ұтымды пайдалану салдарының орны толмас өкініштері енді қайталанбай, Тәуелсіздігіміз баянды болып, ұрпағымыз елі-

міздің өркендеуіне өз үлестерін қосып, енді бейбіт күндерден айырмасын деген ақ тілектерді директордың тәрбие жөніндегі орынбасары Е. Сыздықова және басқа қатысушылар жалғастырып жатты.

Қаһарман Мадиярдың өздері оқып жатқан колледжінің түлегі екенін жаңа білген 1-курс студенттері: Д. Түлкібаев, Д. Оспанов және Ж. Қуанышев — тебірене, жанын қинаған әсерлерімен бөлісті.

Мадиярдың әкесі Оразалы Қайсарұлы қайғысына ортақтасып, шәйіт болған ұрпағына құрмет білдіріп, еске алып жатқан ұжым мен жас ұрпаққа алғысын айтты.

«Ұлым елі үшін құрбан болды, сол көңіліме медеу» деген әкеге бәріміз үнсіз бас идік. Мадияр Қайсаров — Қазақстан Республикасы Ұлттық Ұланы батырларының тізіміне мәңгілікке енді. Енді есімдері ел жадында сақталған ерлеріміздің бірі. Ерлікке тағзым — ұрпаққа аманат.

Еркежан СЫЗДЫҚОВА,
ҚарТУ Инновациялық технологиялар колледжі

15 ақпан — кеңес әскерлерінің Ауғанстан жерінен шығарылған күні

15 ақпан-Одақтың оңтүстік шекараларын күзетіп, әскери борышын адал орындаған интернационалист жауынгерлерді еске алу күні. Отан алдындағы борыш-міндетін адал атқарып, омырауларын оққа тосып, жанқиярлық ерлік көрсетіп, патриоттық парызын өтеген Кеңес жауынгерлерінің алдында жас ұрпақтың алғысы шексіз.

Қарағанды техникалық университетінде осы қайғылы соғысқа қатысқан майдангер оқытушылар 20 жылдан астам уақыт жұмыс істейді:

— *Эм Геннадий Аркадьевич, техника және технология магистрі, өндірістік процестерді автоматтандыру кафедрасының аға оқытушысы; КСРО, ДРА, ҚР, РФ медальдарымен, КСРО КӘЖ грамотасымен марапатталған.*

— *Лузин Николай Викторович, подполковник, старшина, әскери кафедра оқытушысы; «От благодарного афганского народа» медалімен және мерейтойлық медалімен, мінсіз қызметі үшін марапатталған.*

Әріптестерімізді айтулы күнмен құттықтаймыз және Отан алдындағы абыройы мен батылдығы, адалдығы үшін алғысымызды білдіреміз. Сіздерге ерен еңбектеріңіз үшін алғыс білдіре отырып, ұзақ ғұмыр, денсаулық, жанұяларыңызға бақыт және жұмыста табыс тілейміз!

УРОКИ МУЖЕСТВА

Афганистан — наша память и боль

11 февраля 2022 года на военной кафедре НАО «Карагандинский технический университет» состоялось торжественное мероприятие в честь 33-й годовщины вывода советских войск из Афганистана, на котором присутствовали приглашенные воины-интернационалисты: Хасенов Талгат Болатович, Жуматаев Айтбай Мухтарович, Жайнаков Жумабек Еркеневич, Халыков Улан Дакенович, Маханов Нурболат Карибаевич, Тыныбаев Кайрат Иранович, Мусатаев Толеугазы Абилкасулы, а также преподаватели, сотрудники и студенты.

Мероприятие началось с проведения обзорной экскурсии для воинов-интернационалистов, в ходе которой были показаны образцы военной техники и вооружения, учебные классы и лаборатории кафедры.

Торжественная часть мероприятия продолжилась в актовом зале военной кафедры. Память погибших воинов-интернационалистов почтили «минутой молчания». Перед собравшимися выступили заведующий

военной кафедрой полковник Дарманкулов М. И., председатель областного общественного объединения ветеранов и инвалидов войны в Афганистане «Ардагер» Хасенов Т. Б., воины-интернационалисты Эм Г. А., Жуматаев А. М., которые рассказали курсантам о боевой доблести, отваге, мужестве солдат и офицеров, первыми принявшими бой с международным терроризмом, честно исполнивших свой воинский долг, защищая «южные» рубежи Союза.

Встреча завершилась исполнением известных «афганских» песен ВИА «Политехник» военной кафедры.

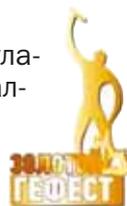

ДОСТИЖЕНИЯ НАУКИ

Профессионалы заслуживают награды!

Ежегодный конкурс «Золотой Гефест» проводится в рамках Конгресса «Astana Mining & Metallurgy» (AMM). К участию приглашаются специалисты в области геологии, горного дела и металлургии, работники проектных, научных, учебных заведений и предприятий, а также журналисты, пишущие о горно-металлургической отрасли в Республике Казахстан.

Конкурс «Золотой Гефест» особенно значим для участников отрасли — это самая престижная награда республиканского значения для специалистов ГМК.

Сегодня в отрасли осуществляют свою деятельность свыше 350 горнодобывающих и 270 металлургических компаний, занято более 200 тыс. человек. Жюри конкурса по достоинству оценивает достижения компаний в ГМК секторе, тем самым повышая статус и конкурентоспособность специалистов и стимулируя их для постоянного роста и развития профессиональных навыков.

«Золотой Гефест» включает 14 номинаций: Профессионал года (Геолог года, Горняк года, Металлург года, Женщины в ГМК, Шахтер года), Проект года, Лидер года по

промышленной безопасности, Лучшее digital-решение в ГМК (специальная номинация от Генерального партнера Премии ERG), Ученый-педагог года, Дипломная работа года, Медиа проект года — Лучшая журналистская работа о ГМК в печати и Интернет-ресурсах, Медиа проект года — Лучшая журналистская работа о ГМК на ТВ, Медиа проект года — Лучший журналистский материал о Человеке труда в ГМК (специальная премия), Лучший зарубежный партнер.

Сбор заявок заканчивается 5 июня 2022 года. Победителей в 14 номинациях до 10 июня 2022 года определяет компетентное жюри, в состав которого входят авторитетные специалисты индустрии и представители государственных структур.

Церемония награждения победителей состоится 16 июня 2022 года в первый день работы Конгресса AMM, на торжественном гала-ужине, организованном в честь номинантов Конкурса. Проекты, которые побеждают в номинациях Конкурса, получают денежную награду, студентам предоставляется шанс пройти стажировку в крупных компаниях, материалы журналистов публикуются в международных изданиях. Конкурс «Золотой Гефест» ежегодно поддерживается Министерством индустрии и инфраструктурного развития Республики Казахстан, а неизменным Генеральным Партнером конкурса выступает Евразийская Группа (ERG).

Для участия в конкурсе необходимо подать заявку, пройдя по ссылке:

<https://amm.kz/ru/konkurs-zolotoj-gefest/registratsiya-na-uchastie-v-konkurse>.

За дополнительной информацией можно обратиться в 226 кабинет Главного корпуса КарТУ или по телефону 56-68-22 (вн. 2226) или написать письмо на электронную почту dn-kstu@mail.ru

Информация подготовлена по материалам www.amm.kz

Молодежь в малый бизнес

24 февраля 2022 г. Колледж инновационных технологий КарТУ им. А. Сагинова совместно с учебно-методическим центром развития образования Карагандинской области организовали II Областной конкурс «Молодежь в малый бизнес». На мероприятие съехались представители 30 колледжей области. Участники представили 60 проектов. Конкурс проходил в 2 этапа и лишь 15 самых лучших, по мнению жюри, прошли во второй тур. Бизнес проекты студентов были разноплановые — от создания мобильного приложения, применения эпоксидной смолы, шеринг электросамокатов до производства светотехнических изделий из вторичного сырья.

По итогам конкурса определены следующие призовые места:

1 место — КГКП «Карагандинский высший политехнический колледж», Бахтемиров Жандос Нуржанович, «Производство с помощью Гидропонных технологий и сбыт Микрозелени growgreen».

2 Место — КГКП «Саранский высший гуманитарно-технический колледж им.

Абая Кунанбаева» Ибраев Нуртай Манарбекович, Кондрацкий Сергей Игоревич, проект Мобильное приложение «DIAKIDS».

2 место — КГКП «Шахтинский технологический колледж», Рудыкин Александр Вячеславович, Еремин Данила Александрович, проект Производства светодиодных светотехнических изделий из вторичного сырья.

3 место — КГУ «Карагандинский транспортно-технологический колледж», Орал Айдама Оралқызы, проект Мультпросвет.

3 место — КГКП «Балхашский гуманитарно-технический колледж имени Алихана Мусина», Маканалина Дильназ Аманғалиқызы, проект Тафтинг техникасы бойынша кілемдер.

3 место — КГУ «Карагандинский колледж технологии и сервиса», Жорабеков Бекасыл Бауржанұлы, Исхаков Рустам Раильевич, проект Кадровая служба большого города «PROFESSION STUDIO».

Целью данного конкурса является развитие предпринимательского мышления, способностей к предпринимательской деятельности, реализацию потенциала молодежи, а также поддержка начинающих молодых предпринимателей.

Еркежан СЫЗДЫКОВА,
Колледж инновационных технологий
КарТУ им. Сагинова

ДОСТИЖЕНИЯ НАУКИ

Квалификации и компетенции

Генерировать образовательные программы для студентов доверили цифровым технологиям. В Карагандинском техническом университете автоматизировали процесс анализа, сортировки и формирования документов для новых образовательных программ. Разработка Динары Кайбасовой позволила объединить базу требований предприятий и образовательные программы вуза. Теперь нет смысла изучать многотомные стандарты компаний. Достаточно выбрать в программе, какими компетенциями должен обладать будущий специалист и система сформирует перечень дисциплин, которые для этого необходимо изучить.

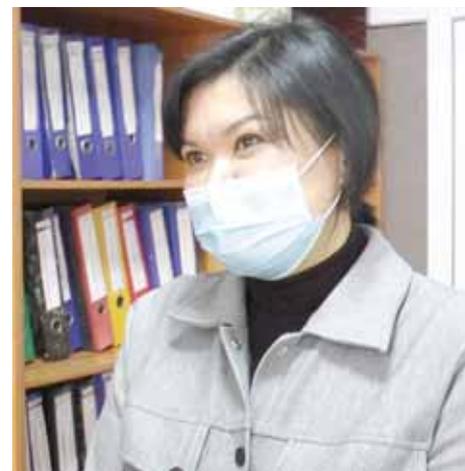
«Существует больше 50 профессиональных стандартов «Атамекен». Все они занесены в программу и еще делятся по уровням: для колледжей — это 3 и 4 уровень; бакалавриат — 5 и 6 уровень; магистратура — 7 уровень; докторантура 8 уровень», — объясняет тонкости разработки и.о. доцента кафедры ИВС КарТУ Динара Кайбасова.

Уровень квалификации, навыки и условия труда уже прописаны в профессиональных стандартах Национальной палаты предпринимателей «Атамекен». Разработка Динары Кайбасовой позволит упростить процесс формирования документации для новых образовательных программ Карагандинского технического университета. На подбор метода интеллектуального анализа данных ушло примерно полгода, говорит доктор PhD Динара Кайбасова. Примерно столько же

времени потратили на написание программы и формирование базы данных учебных силабусов и производственных стандартов.

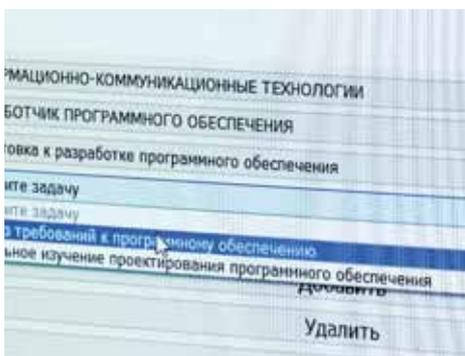
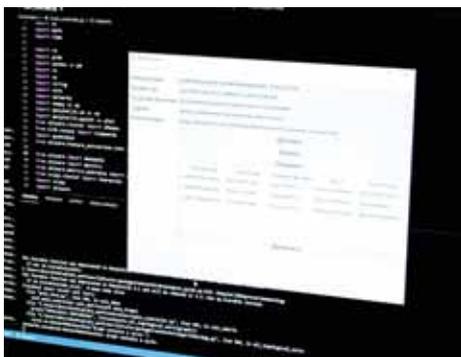
«В области интеллектуального анализа данных часто используется язык программирования Python. Алгоритмы, которые были придуманы в 80-е годы, уже реализованы программно: существуют библиотеки, функции и другие полезные утилиты, которые я использовала в своей современной разработке», — раскрывает секрет разработанного программного комплекса доктор PhD Динара Кайбасова.

В Карагандинском техническом университете при помощи современных технологий уже сформирована образовательная программа под названием «Машинное обучение и анализ данных». Специальная схема — итог расчёта программного комплек-

са. Здесь определена последовательность изучения дисциплин, их количество и этапы формирования необходимых компетенций. Эта разработка также позволяет проводить ревизию уже имеющихся образовательных программ вуза. Сравнивая различные направления обучения, можно выявить дублирующие или очень похожие дисциплины. Сегодня база насчитывает порядка 350 силабусов по различным направлениям образовательной деятельности. Современные технологии позволяют упростить множество этапов рутинного труда. Разработка Динары Кайбасовой делает эту работу быстро и качественно. Результат анализа образовательных программ представлен в виде текстового описания и подробной графической схемы.

Пресс-служба КарТУ

СТУДЕНТТЕРДІ ҚОЛДАУ — ИГІ ІС

«Ұрпақ тағдыры — білім» демекші, қазіргі заманда білімдінің алға басатын, бәйгеден озатын кезеңі туды. Болашақ мемлекеттің кепілі — жастардың білімі мен тәрбиесі екені баршамызға мәлім. Қазақстан Республикасындағы білім

беру реформаларының негізгі мақсаты — білім беру жүйесін жаңа экономикалық жағдайларға бейімдеу. Бұл мақсатқа жетуде білім беру жүйесін жетілдіру маңызды рөл атқарады.

Елімізде жас білім алушыларды, студенттерді қолдау мақсатында әр оқу орындарында мыңдаған білім гранттары бөлініп келеді. Білім гранты тегін білім алу ғана емес, сондай-ақ білім алушы ай сайын алатын ақшалай жәрдемақы алу мүмкіндігі. Дарынды жастардың білім алуға деген қызығушылықтарын қолдау және оларды серпінді инновациялық жобаларды іске асыруға тарту мақсатында оқу орындары көптеген ірі компаниялармен, кәсіпорындармен өзара әріптестік орната отырып, үздік оқитын студенттерге арнайы грант бөлу сияқты маңызды әрі жауапты, өзгелерге үлгі боларлық іс-шараны өткізіп келеді.

Жоғарғы оқу орындарында ақылы негізде оқитын студенттерге оқу жылы басталған уақытта куратор сағаттарында топ кураторлары мен оқытушылар оқуда озат, қоғамдық жұмыста белсенді бола отырып, тегін білімге, яғни грантқа ауысу мүмкіндіктері бар екендігін түсіндіріп, кеңес беріледі.

Еліміздің ірі кәсіпорындарының бірі «KAZENERGY» қауымдастығының 2015 жылғы 29 қыркүйекте қол қойылған Қазақстан Республикасының Энергетика министрлігі, «PSA» ЖШС, НКОК Н. В., «КПО Б. В.» және «KAZENERGY» қауымдастығы арасындағы ынтымақтастық туралы меморандум шеңберінде Солтүстік Каспий және Қарашығанақ жобалары шеңберінде жыл сайын бөлінетін қаражат есебінен оқу ақысын төлеуге үміткерлер қатарында біз-

дің Қарағанды техникалық университетінің Инновациялық технологиялар колледжі студенттері де ие болды. Колледж директоры Смағұлова Нұрбиби Абсадыққызының бас-тамасымен әлеуметтік жағдайы аз қамтамасыз етілген отбасылардан шыққан және оқу үлгерімі үздік, қоғамдық жұмыстарға белсене араласатын, өз қатарының алды болып жүрген студенттерге аталмыш ұйымнан гранттар берілді.

Қарағанды техникалық университетінің Инновациялық технологиялар колледжінде оқу үлгерімі үздік деп танылған ақылы негізде білім алып жатқан студенттерге «KAZENERGY» Қазақстан мұнай-газ және энергетика кешені ұйымдары қауымдастығының әр оқу жылы сайын тегін білім беру гранттары беріліп келеді, айталық 2018-2019 жылдары 4 студент білім грантына ие болса, 2019-2020 жылдары грант иегерлері саны 11 студентке жеткен. Ал кейінгі 2020-2021 жылдары 18 студент білім грантына ие болып, 2021-2022 жылғы оқу жылында 17 студент білім грантына қол жеткізіп отыр.

«Армансыз адам — қанатсыз құспен тең» демекші, ақылы негізде оқитын әрбір студенттің арманы тегін оқу мен шәкіртақы екені рас. Сол арман жетегінде өз мүмкіндігін тосқан студенттің бірі мен едім. Мұндай бақытқа кеңелгенімізге өте қуаныштымыз. Менің тегін оқуға қол жеткізгенімді естіген ата-анам, бауыр, жақын туыстарым қуанып, құт-

тықтап жатыр. Бұл, әрине, колледж директоры Смағұлова Нұрбиби Абсадыққызының қолдауының арқасы. Осындай жетістіктерден кейін, ендігі кезек менде, еліме, мемлекетіме, халқыма не беремін деген сұрақ төңірегінде, өз бағытымызда ерінбей еңбек етіп, ел болашағына өз үлесімді қосымыз шарт. Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Кемелұлы Тоқаев айтқандай: «Кез-келген ұлттың болашағы — жастар. Елдің жетістігі мен табысты болашағы, ондағы жас азаматтардың өздерін қаншалықты сенімді ұстануымен анықталады». Отанымыздың гүлденуі үшін күш біріктіруге ынталы Қазақстанның жас азаматтарына, студенттеріне бөлінген грант үлкен мүмкіндік береді! Осы мүмкіндікке ие болғаным үшін «KAZENERGY» қауымдастығына, Қарағанды техникалық университетінің Инновациялық технологиялар колледжінің басшылығына, колледж директоры Смағұлова Нұрбиби Абсадыққызына шын жүректен алғысымды білдіремін!

Бекжан ОЛЖАБЕКҰЛЫ,
ҚарТУ Инновациялық технологиялар колледжінің КОРМПИ-11/20-1 тобының студенті

Сохраняя знания

В рамках общереспубликанской акции по поддержке сельских школьных библиотек Карагандинский технический университет передал в дар библиотеке школы села Байкадам Бухар-Жырауского района 115 экземпляров книг из фонда университетской библиотеки — популярные произведения известных писателей и публицистов, поэтические сборники на казахском и русском языках. Акция организована под эгидой Министерства информации и общественного развития Республики Казахстан в рамках реализации Национальной программы «Рухани жаңғыру».

Ұлы дала — әлемдік өркениеттің бесігі

28 қаңтарда Қарағанды техникалық университетінің қабырғасында Қазақстан халқы Ассамблеясы және әлеуметтік гуманитарлық пәндер кафедрасы мен Қарағанды облысы ішкі саясат басқармасының «Қоғамдық келісім» КММ мамандарының қатысуымен студенттерге «Ұлы дала — әлемдік өркениеттің бесігі» атты тақырыпта Teams платформасында кездесу өтті.

Қарағанды техникалық университеті Қазақстан халқы Ассамблеясы және әлеуметтік гуманитарлық пәндер кафедрасының меңгерушісі Динара Шорманбаева, Қарағанды облысы ішкі саясат басқармасының «Қоғамдық келісім» КММ басшысы Әйгерім Исбекова студенттерге жаһандану жағдайында қайшылықтары мен қақтығыстарды шешуде, әлеуметтік күштерді біріктіруде, экономиканың дамуындағы дағдарыстық құбылыстарды еңсеруде мәдениеттің стратегиялық әлеуеті маңызына тоқталды.

Одан әрі сөз Түсіпбеков Жарқынға берілді. Спикер, жаһанданудың негативті әрекеттеріне қарсы тұратын механизмдердің бірі, тарихи сана деп бастады. Тарихи сана неғұрлым терең болған сайын адам да, тұтастай алғанда қоғам да рухани бай болады. Себебі, ал-

дыңғы буынның қалдырған әлеуметтік-мәдени тәжірибесіне тереңірек ену арқылы қазіргі адамның өмірлік әрі азаматтық ұстанымы да айқындала түседі. Спикер, әлеуметтік — мәдени тәжірибе, ғылыми тілде «архетип» деп аталатынын, архетип — бүкіл нәсілдің тәжірибесін қамтитын трансценденттік схема немесе құрылым екенінен тоқталды. Және, архетиптер мәдениеттерге өздерінің өткенін үнемі жаңғыртуға, олардың шығу тегімен байланыста болуға көмектесетінін. Юнгтың пікірінше, архетиптерін жоғалтқан мәдениеттер құрдымға ұшырайтынын, өйткені архетиптер бізді өз бастауымызға қайтарып, өткен оқиғаларды заманның талабына сай қайта жаңғыртады.

Студенттерге сонымен қатар, тарихымызды заманның талабына сай жаңғыртуда «Мәде-

ни мұра» мемлекеттік бағдарламасы, «Рухани жаңғыру», «Ұлы Даланың жеті қыры» бағдарламалық мақалаларында атқарылған жұмыстарға тоқталды.

Р. М. ШӘРІПОВА,
ҚХА және ӘГП кафедрасының аға оқытушысы

Студенты КарТУ стали победителями Международного конкурса видеопрезентаций

В рамках международного сотрудничества с Белорусским государственным университетом (БГУ) и Ивановским государственным энергетическим университетом им. В. И. Ленина (ИГЭУ) при участии кафедры русского языка и культуры Карагандинского технического университета (КарТУ) был проведен Международный конкурс видеопрезентаций «3 Minute Thesis».

Цель конкурса — демонстрация умений и навыков применения устного академического иностранного и русского языков.

Основные задачи конкурса — совершенствование навыков устной коммуникации на иностранном и русском языках, развитие критического мышления и творческого потенциала у будущих специалистов.

В Конкурсе принимали участие студенты неязыковых вузов с презентациями, выполненными индивидуально. Выступления участников представляли собой видео с освещением заявленной темы в течение 3 минут.

При оценивании, члены экспертной комиссии учитывали логику и структуру видеопрезентации, соблюдение грамматических, лексических и произносительных норм, оформление постера. Работы студентов Карагандинского технического университета оценивались коллегами из Белорусского государственного университета (БГУ).

Итоги конкурса:

I место — Мэлс Гулдана (гр. ЦАФ-19-2, научный руководитель — Докучаева Н. В.)

II место — Абу Али Кияш (гр. СИБ-21-2, научный руководитель — Кабанова А. Б.)

Әлмұханбет Ботажан (гр. ИС-21-1, научный руководитель — Тимохина Т. В.)

III место — Умаров Абдулазиз (АРХ-21-1, научный руководитель — Иванова С. А.)

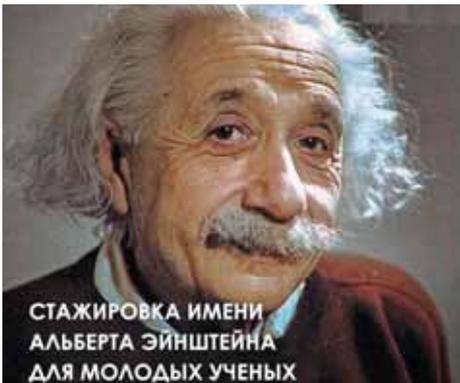
Ақбота Амангельды (гр. АИУ-21-1, научный руководитель — Азимбаева Ж. А.)

Поздравляем победителей Конкурса!

ПЕРСПЕКТИВЫ ОБРАЗОВАНИЯ

EINSTEIN FORUM wittenstein INSTITUT

Цель программы — поддержать молодых ученых, которые в дополнение к проделанной работе в области своей специализации, открыты к другим, междисциплинарным подходам, наследуя пример великого ученого — Альберта Эйнштейна.

Стажировка имени Альберта Эйнштейна

Форум имени Альберта Эйнштейна совместно с компанией «Benz» и организацией «Daimler» предлагают молодым ученым возможность пройти стажировку в Германии.

Участникам оплачивают проживание, транспортные расходы и предоставляют грант размером 10 000€.

Требования:

- Кандидаты должны предложить проект, демонстрируя его качество, оригинальность и целесообразность.
- Участником программы могут быть как студенты аспирантуры, так и кандидаты наук.
- Кандидат должен быть не старше 35 лет и иметь степень в гуманитарных, социальных или естественных науках.

- Грант не выплачивается на проект диссертации. Предлагаемый проект должен существенно отличаться по содержанию.

- Участвовать могут кандидаты всех национальностей.

Заявки на участие принимаются на электронную почту fellowship@einsteinforum.de.

- Для участия в программе необходимо предоставить:

- CV.
- Краткое описание проекта (не более 2-х страниц).
- 2 рекомендательных письма.

Срок приема заявок до 15 мая 2022.

www.einsteinforum.de/fellowship

Вклад молодежной науки в реализацию Стратегии «Казахстан-2050»

14–15 апреля 2022 года Карагандинский технический университет проводит Республиканскую студенческую научную online конференцию «Вклад молодежной науки в реализацию Стратегии «Казахстан-2050».

На конференции планируется работа следующих секций:

1. Энергетика и энергосбережение.
2. IT-и Smart-технологии.
3. Автоматизация. Робототехника.
4. Информационно-коммуникационные технологии.
5. Геотехнологии.
6. Геология и разведка месторождений полезных ископаемых.

7. Перспективы развития машиностроения.
8. Инновационные технологии в металлургии и материаловедении.
9. Транспорт и логистика.
10. Естественные науки.
11. Гуманитарные науки.
12. Экономические науки.
13. Химиико-биологические науки.
14. Строительство и архитектура.

К участию в работе конференции приглашаются студенты и магистранты вузов Казахстана, имеющие значимые результаты научных исследований.

Участие в конференции бесплатное.

Форма участия: заочная, online.

Тезисы докладов, заявку (сканированный вариант с подписями) и справку о проверке тезиса на наличие заимствований (оригинальность не менее 75%) в электронном виде просим отправить на электронную почту наука-2050@mail.ru до 25 марта 2022 г.

Телефон для справок: 8(7212) 56-52-34 (вн. 1052).

Ответственный секретарь оргкомитета конференции **Моисеев Валерий Семенович**.

«Қарағанды техникалық университеті» КЕАҚ әскери кафедрасы запастағы офицерлерді және сержанттарды даярлау бағдарламасы бойынша оқуға студенттерді қабылдайды

2022 жылдың 10 ақпанынан бастап әскери кафедрала оқу үшін құжаттар қабылдау жүзеге асырылады.

Запастағы офицерлерді даярлау бағдарламасы бойынша оқыту үшін құжаттар Қазақстан Республикасының азаматтығы бар, 24 жасқа дейінгі, денсаулық жағдайы бойынша әскери қызметке жарамды бірінші (4 жылдық оқумен) және екінші (5 жылдық оқумен) күндізгі оқу нысанындағы студенттерден (ұлдар мен қыздар) қабылданады. Оқу мерзімі — 2 жыл.

Запастағы сержанттарды даярлау бағдарламасы бойынша оқыту үшін құжаттар Қазақстан Республикасының азаматтығы бар, 24 жасқа дейінгі, денсаулық жағдайы бойынша әскери қызметке жарамды бірінші, екінші (4 жылдық оқумен), бірінші қысқартылған оқу нысаны және бірінші, екінші, үшінші курс (5 жылдық оқумен) тек күндізгі оқу нысанындағы студенттерден (ұлдар) қабылданады. Запастағы сержанттардың бағдарламасы бойынша әскери даярлық ақылы негізде жүзеге асырылады.

Ақпарат алуға және медициналық комиссияға жолдама алу үшін жеке өзі мына мекен-жайға келуі қажет: Қарағанды қ., Юбилейная көш., 33 үй, 204 бөлме. Жұмыс уақыты: 9:00-ден 16:00-ге дейін; түскі үзіліс: сағат 12:00-ден 13:00-ге дейін, сенбі-демалыс күні. Жол №№1, 5 автобустармен «Амбулатория» аялдамасына дейін. Өзімен бірге жеке куәлігі және тіркеу куәлігі (ұлдар) болуы қажет.

Запастағы офицерлерді даярлау бағдарламасы бойынша конкурстық іріктеу барысын-

да белгіленген рейтингтік балл алған тұлғалар университетте оқу нысанына қарамастан тегін оқитын болады. Қалғандарына ақылы негізде оқу ұсынылады.

Конкурстық іріктеуге қатысуға арналған құжаттар тізімі

1. Жеке куәлік көшірмесі;
2. Тіркеу куәлігінің көшірмесі (әскери билеттің);
3. Фото 3x4-2 дана;
4. Соттылығының жоқтығы туралы анықтама;
5. Спорттық жетістігін растайтын құжат (бар болса);
6. Студенттің ЖОО-да нақты оқитыны туралы анықтама, факультет деканы қол қойған
7. Жеке істі рәсімдеу үшін 2 файл.

Әскери кафедра мен жоғары оқу орнын бітіргеннен кейін «запастағы лейтенант» және «запастағы сержант» әскери атағы беріледі.

Анықтамалар телефоны: 44-08-70.

ПЕРСПЕКТИВЫ ОБРАЗОВАНИЯ

Университет прикладных наук

Zuyd University of Applied Sciences предлагает студентам обучение на программах бакалавриата и магистратуры. Кампусы университета находятся в трех городах: Маастрихт, Ситтард и Хейрлен. Университет известен активным международным сотрудничеством и стажировками.

Университет предлагает обучение на голландском и английском языках. Имеется 2 типа стипендий: Holland Scholarships и Zuyd Excellence Scholarships, цель которых — привлечение талантливых иностранных студентов, которые могут сделать свой вклад в развитие высшего образования в Нидерландах и в обучение на международных программах университета (обучение исключительно на английском языке).

Размер стипендии.

- Zuyd Excellence Scholarships — 3 600€ на один академический год.
 - Holland Scholarships — 5 000€
- Требования:
- стипендию могут получить кандидаты, которые не являются гражданами стран Евросоюза, Европейской Экономической зоны или Швеции;
 - кандидаты должны подать заявку на одну из программ бакалавриата или магистратуры и получить уникальный номер студента универ-

ситета Zuyd University of Applied Sciences через <http://www.studielink.nl/>;

- стипендию можно получить только на обучение по одной из правительственных международных программ (бакалавр или магистратура), обучение на которой полностью на английском;
 - студент должен проживать в Нидерландах в период обучения;
- Кроме заявки необходимы такие документы:
- мотивационное письмо;
 - одно рекомендательное письмо (от лектора, преподавателя);
 - резюме.
- Заявка и все документы заполняются на компьютере, на английском языке.

Если кандидат подает заявку до 1 мая, он одновременно будет рассмотрен на две стипендии: Holland Scholarships и Zuyd Excellence Scholarships. Срок подачи заявок до 30 апреля 2022 г.

Startup Bolashaq

В рамках своего 20-летия Ассоциация «Болашақ» совместно с генеральным партнёром, компанией «Alawal Partners» объявляет запуск пятого сезона республиканского конкурса бизнес-проектов «Startup Bolashaq». Конкурс предусматривает инвестиционную поддержку от бизнес-ангелов в размере 100 миллионов тенге 10 финалистам конкурса.

Период реализации Конкурса: ноябрь 2021 — май 2022 г.

Цель Конкурса: Поддержка бизнес-инициатив Предпринимателей, направленных на совершенствование стандартов качества жизни, трансфер передовых знаний и технологий в социально-экономическую жизнь страны.

Заявки принимаются на сайте <https://startup-bolashak.kz/ru>.

Дополнительную информацию можно получить на странице в инстаграм @startup.bolashaq, <https://www.instagram.com/startup.bolashaq/>

Этапы Конкурса:

- 27 октября 2021 года — Объявление конкурса посредством проведения пресс-конференции;
- С 1 ноября 2021 года по 28 февраля 2022 года — Прием заявок;
- С 1 марта по 28 марта — Рассмотрение заявок членами конкурсной комиссии;
- С 5 января по 29 апреля — Съёмки Реалити-шоу «Startup Bolashaq»;
- 30 марта — Публикация списка участников конкурса (не менее 20 (двадцати) бизнес-идей);

100 МЛН. ТЕНГЕ ИНВЕСТИЦИЙ
ОТ БИЗНЕС – АНГЕЛОВ!

С 7 по 9 апреля — Проведение семинар-тренинга для участников конкурса;

С 14 по 18 апреля — Отбор членами конкурсной комиссии лауреатов конкурса;

С 21 апреля по 4 мая — Оказание консалтинговых услуг лауреатам конкурса. Подготовка качественных бизнес-планов. Работа наставников/менторов с лауреатами;

29 мая — Проведение марафона бизнес-планов. Определение членами жюри победителей конкурса. Награждение победителей конкурса.

По всем вопросам, касающимся проекта, по email: startup5@bolashak.kz и по мобильному +7 701 302 1675.

Военная кафедра НАО «Карагандинский технический университет» производит набор студентов для обучения по программам подготовки офицеров и сержантов запаса

С 10 февраля 2022 года осуществляется прием документов для обучения на военной кафедре.

Для обучения по программе подготовки офицеров запаса документы принимаются у студентов (юноши и девушки) первого (с 4-х годичным обучением) и второго курсов (с 5-ти летним обучением) **только очной формы обучения**, имеющих гражданство Республики Казахстан, в возрасте до 24 лет, годных к воинской службе по состоянию здоровья. Срок обучения — 2 года.

Для обучения по программе подготовки сержантов запаса документы принимаются у студентов (юноши) первого, второго (с 4-х годичным обучением), первого сокращенной формы обучения и первого, второго, третьего курсов (с 5-ти летним обучением) **только очной формы обучения**, имеющих гражданство Республики Казахстан, в возрасте до 24 лет, годных к воинской службе по состоянию здоровья. Военная подготовка по программе сержантов запаса осуществляется на платной основе. Срок обучения — 1 год.

Для получения информации и направления на медицинскую комиссию **необходимо лично прибыть** по адресу: г. Караганда, ул. Юбилейная 33, кабинет 204. Режим работы с 9:00 до 16:00., обед с 12:00 до 13:00, суббота — выходной день. Проезд автобусами №№ 1, 5 до остановки «Амбулатория». При себе иметь удостоверение личности и приписное свидетельство (юноши).

По программе подготовки офицеров запаса лица, набравшие в ходе конкурсного отбора установленный рейтинговый балл, будут обучаться бесплатно, **независимо от формы обучения** в Университете. Остальным будет предложено обучение на платной основе.

Перечень документов для участия в конкурсном отборе

1. Копия удостоверения личности;
2. Копия приписного свидетельства (в/билета);
3. Фото 3x4 с уголком — 2 шт. (темный пиджак, светлая рубашка, галстук);
4. Справка об отсутствии судимости;

5. Документ (при наличии), подтверждающий спортивное достижение;

6. Справка о фактическом обучении студента в вузе, подписанная деканом факультета.

7. Два прозрачных файла для оформления личного дела.

По окончании военной кафедры и вуза присваивается воинское звание «лейтенант запаса» и «сержант запаса».
Справки по телефону: 44-08-70.

Мұхтар Әуезовтің 125 жылдығына арналған студенттер арасындағы «Абай жолы» эпопеясында М. Әуезов басты кейіпкер Абай Құнанбайұлының образын тереңірек ашты деп есептейді» атты пікірсайыс турнирі

Қазақстан Республикасы бәсекеге қабілетті дамыған елдердің қатарына жету үшін қарқынды дамып келе жатқан мемлекет. Соған орай білім мен ғылым жаңа заман талабына сай ұлттық идеялармен ұштастыруды көздейді.

Студенттердің жалпы мәдени ой-өрісін кеңейту, академиялық білім деңгейін көтеру, студенттер арасында сөйлеу өнері дағдыларын және сендіру әдістерін қалыптастыру, шығармашылық қабілеттерін, зерттеу, ұйымдастыру дағдыларын, коммуникативтік біліктерін дамыту негізінде Инновациялық технологиялар колледжінде «ПАРАСАТ» дебат клубының ұйымдастыруымен Сөз өнерінің зергері, кемеңгер, суреткер жазушы Мұхтар Әуезовтің 125-жылдығына арналған қазақ лигасының 2-3 курс студенттері арасында колледжішілік пікірсайыс турнирі өтті. Турнирге 8 фракция қатысып, 2 іріктеу ойыны, жартылай финал және финалдық ойындар болды.

Бұл пікірталасты өткізу арқылы Мұхтар Әуезовтің ұлы шығармалары қазақ халқының өшпес мұрасын жас ұрпаққа насихаттау болды.

Мұхтар Әуезов — қазақ халқының өмірінің ғасырға жуық рухани шежіресін жазған, ұлт бейнесін бар шындықпен көрсете білген ұлы тұлға. Ол XX ғасырдағы ең жақсы шығармалардың бірінің авторы ғана емес, сонымен қатар күрделі зерттеуші. М. Әуезов арқылы бү-

кіл әлем Абайды таныды, Абай арқылы Азияның төсіндегі көшпелі елдің тарихын зерттеп, дала философиясына қанықты. Көркем сөз құдіретін ерте сезінген қаламгер қазақ әдебиетіндегі құбылысқа айналды. Ұлттық сөзді биік деңгейге көтерген Ұлы тұлғағын шығармаларын талдау арқылы студенттердің ой — өрісін, тілдік қорын байыту.

Пікірталас барысында студенттер Мұхтар Әуезов жас кезінен Абай поэзиясы жарқын ойлар мен сезімдерді оятып, оның шығармашылық тағдырына орасан зор ықпал еткен. Одан кейін Мұхтар Әуезов өз есімін ұлы ғұламаның есімімен мәңгілік байланыстырып, «Абай жолы» эпопея-романын жазған. Әуезов Абайдай ұлт мақтанышын дүниежүзіне танытқан қаламы қарымды қаламгер екенің. Шығармашыл тұлға, ұлы ақын, философ және гуманист Абай Құнанбайұлын көп қырлы, дәуірмен, халықпен терең байланыстырып айтты. Әуезов өзінің роман-эпопеясында қазақ халқын, оның ұлттық дәстүрін барлық қырынан энциклопедиялық деңгейде жан-жақты ашқандығына да тоқталды.

Пікірталас нәтижесінде 1 орын — КОМПИ-11/21-1 тобы (Нұрсейітұлы Айбек, То-

леу Аманбол) 2 орын — КОПЖТ-9/19-1 тобы (Қанат Мирас, Еркебайұлы Нұржігіт) 3 орын — КОПЖТ-9/20-1 (Өміржанұлы Рүстем, Амангелді Нұрсұлтан) Финалист — КЭТЖД-11/21-1 тобы (Жақанов Дастан, Қуанышбек Қабидолла) иеленді. Төрешілердің қойған баллдарының нәтижесінде «Үздік спикер» номинациясы бойынша КОПЖТ-9/19-1 тобының студенті Қанат Мирас атанды.

Қатысушылар сертификаттарға, турнир жеңімпаздары 1, 2, 3-дәрежелі дипломдармен және ұйымдастырушылар тарапынан бағалы сыйлықтарға ие болады. Турнирде төрешілік еткен Қарағанды Техникалық Университетінің «Самұрық» дебат клубының Президенті мен команда қатысушыларына алғыс хаттар мен сыйлықтар табысталды.

Турнир жеңімпаздары 1-2 наурыз аралығында өтетін ТЖКББ ұйымдары арасындағы облыстық пікірсайыс турниріне жолдама алды. Қазылар алқасының шешімімен облыстық турнирде Өміржанұлы Рүстем, Қанат Мирас, Нұрсейітұлы Айбек өнер көрсетеді.

Өзі өмірден озса да, артына мәңгі өшпес рухани мұра қалдырған Мұхтар Әуезов тағлымымыз бізге және бізден кейін келер талай ұрпаққа берері мол екені даусыз. Ендеше, сол рухани мұраны көзіміздің қарашығындай сақтап, кейінгі буын үлгі аларлық кәдеге жарату бәріміздің қасиетті парызымыз деп есептеймін.

Конкурс архитектурных и конструкторских решений

Цели конкурса «Жилое многоэтажное здание не ниже 9 этажей из стальных модульных конструкций»:

- Донести до учащихся и выпускников архитектурно-строительных специальностей учебных заведений России и стран СНГ современные технологии возведения зданий и сооружений с использованием стальных конструкций во всех видах гражданского строительства;
- Популяризировать использование стали как перспективного материала в гражданском секторе, особенно для строительства образовательных учреждений, среди всех участников и наблюдателей Конкурса, заинтересовать их в применении металлоконструкций в своих профессиональных проектах;
- Раскрыть участникам конкурса потенциал применения стальных конструкций для воплощения в жизнь архитектурного замысла;

- Дать возможность учащимся и выпускникам вузов профильных специальностей проявить и реализовать свой творческий и интеллектуальный потенциал;
 - Определить лучшие архитектурные и конструкторские проекты с применением металлоконструкций, в которых наиболее ярко и оригинально будут отражены все преимущества стального каркаса.
 - Поощрить и стимулировать творческих, активных и целеустремленных участников Конкурса.
- Общий призовой фонд конкурса составляет 375 000 рублей.**
- Приз за первое место — 150 000 рублей.
 - Приз за второе место — 125 000 рублей.
 - Приз за третье место — 100 000 рублей.
- Требования:
- принимать участие студенты 3 и 4 курсов бакалавриата, 3-6 курсов специалитета и ма-

гистранты любых форм обучения вузов с архитектурно-строительными специальностями;

- магистранты любых форм обучения вузов с архитектурно-строительными специальностями и молодые специалисты (выпуск вузов не ранее 2019 года).

Срок приема заявок до 28 марта 2022 года.

Информация по всем вопросам, касающимся проведения конкурса, в том числе Положение, правила проведения, информация о партнерах, результатах, изменениях в правилах проведения конкурса размещается на сайте www.steel2real.ru.

<https://steel2real.ru/>

Университет оказывает социальную помощь нуждающимся в поддержке согражданам

В Карагандинском техническом университете социальная помощь нуждающимся в поддержке согражданам является одной из добрых традиций. Волонтеры студенческой благотворительной организации «Ақниет» и Молодежной ассоциации «Жас Орда» при КарТУ, преподаватели и сотрудники постоянно оказывают помощь подшефным детским домам, ветеранам войны и труда, жителям города, оказавшимся в трудной ситуации.

На днях Карагандинскому областному правлению «Казахского общества слепых» вузом безвозмездно передан комплект корпусной мебели. Ранее для данной организации волонтеры Молодежной ассоциации «Жас Орда» при КарТУ помогли разгрузить 5 тонн картофеля на распределительном продуктовом складе.

Сегодня волонтерское движение, поддержка социально уязвимой категории граждан приобретает всевозрастающее значение для развития нашего общества.

Осторожно бешенство

Бешенство — это острое инфекционное заболевание, возникающее после укуса зараженного животного, характеризующееся тяжелым поражением нервной системы. При отсутствии специального лечения приводит к смерти больного. Источником вируса бешенства являются как дикие, так и домашние животные. К диким относятся: волки, лисицы, шакалы, еноты, барсуки, скунсы, летучие мыши, грызуны. К домашним животным: собаки, кошки, лошади, свиньи, мелкий и крупный рогатый скот. Часто больных бешенством животных можно отличить по обильному слюно- и слезотечению, а также при наблюдении признаков водобоязни.

Заражение человека происходит при укусе «бешеным» животным, а также при попадании слюны больного животного на поврежденную кожу человека или слизистую оболочку.

Методов лечения от бешенства как таковых нет. Вакцины, используемые в настоящее время, как правило, вводятся 6 раз: инъекции делаются в день обращения к врачу (0 день), а затем на 3, 7, 14, 30 и 90 дни. Если за укусившим животным удалось установить наблюдение, и в течение 10 суток после укуса оно осталось здоровым, то дальнейшие инъекции прекращают.

Что нужно делать, если Вас укусило больное животное?

- немедленно промойте место укуса мылом. Мыть надо довольно интенсивно, в течение 10 минут;
- не нужно прижигать раны или накладывать швы;
- в кратчайшие сроки обратитесь в ближайший травмпункт, ведь успех вакцино-профилактики бешенства сильно зависит от того, насколько быстро вы обратились за помощью к врачу.

Даже если Вас укусила Ваша собственная собака, кошка или иной домашний питомец, но Вы не уверены в том, что прививка была сделана во время, обязательно обратитесь к врачу, а животное доставьте в ветеринарную клинику для освидетельствования и вакцинации.

Меры профилактики бешенства:

- соблюдение правил содержания домашних собак и кошек — регистрация и учет в ветеринарной службе;
- обязательная ежегодная профилактическая иммунизация против бешенства собак и кошек;
- самостоятельно не оказывать помощь заболевшему животному;
- не разрешать детям трогать чужих собак, кошек и других животных;
- избегать контакта с уличными (бродячими) животными.

Помните! От бешенства не выздоравливают! БЕШЕНСТВО ОПАСНО!

К. С. БАЛМАХАНОВА,
главный специалист Управления санитарно-эпидемиологического контроля района им. Казыбек би г. Караганды

Реальность — в таблицах, будущее — в графиках

Определять стратегию развития учебного заведения в Карагандинском техническом университете помогает умная система аналитики. Она объединяет показатели работы всего вуза и формирует отчеты по различным направлениям деятельности. Такой подход минимизирует риски управления и заранее информирует о потребностях учебного заведения.

«Мы консолидируем данные из нескольких систем — это 1С, контрольно-пропускная система, система автоматизации учебного процесса «Универ» и другие. Благодаря такому подходу мы можем решать различного рода кейсы — это мы анализируем, выявляем слабые места для того, чтобы улучшить эти позиции в учебном процессе. В нашей системе аналитики представлены все направления — это учебный процесс, научный процесс, воспитательная работа, финансовая отчетность и административно-хозяйственная деятельность», — объясняет тонкости аналитической деятельности руководитель Управления информатизации КарТУ Мурат Кожанов.

Программная разработка позволяет смоделировать практически любую ситуацию за пару кликов. По круговым диаграммам, точечным графикам и табличным формам можно наглядно представить процесс развития ситуации. Используемая система аналитики и визуализации данных позволяет осуществлять контр управление Карагандинским техническим университетом. Чтобы

сформировать отчет о деятельности того или иного подразделения потребуется буквально пару секунд. К примеру, в любой момент можно посмотреть показатели качества знаний или загруженность аудиторного фонда.

«Любой декан или заведующий может открыть планшет, выбрать нужную дату и посмотреть данные. Информация в системе всегда доступна! Использование «Power BI» происходит ежедневно при подготовке данных для различных совещаний или для ответов на запросы. В системе есть фильтрация. Совокупность любых данных можно разложить по определенной категории: только по кафедрам, только по факультетам, либо по направлению технические или гуманитарные науки. Мы всегда открываем «Power BI» и смотрим необходимую информацию», — рассказывает тонкости использования программной разработки Мурат Кожанов.

Аналитическая система «Power BI» может работать с более 70 различными источниками данных. Информация по запросу предоставляется в виде гистограмм, таблиц или шкалы среза. Вариантов визуализации сухих

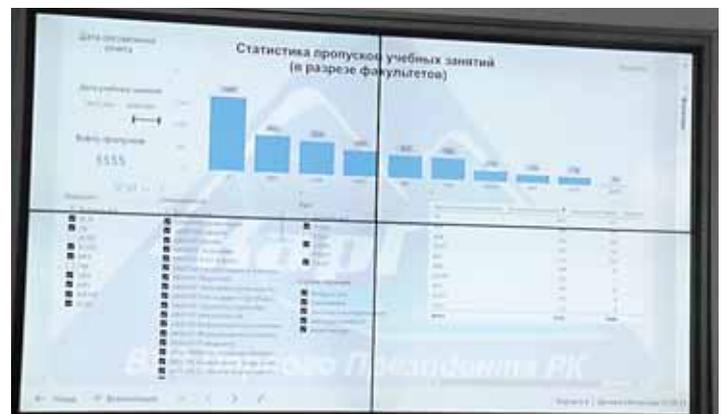
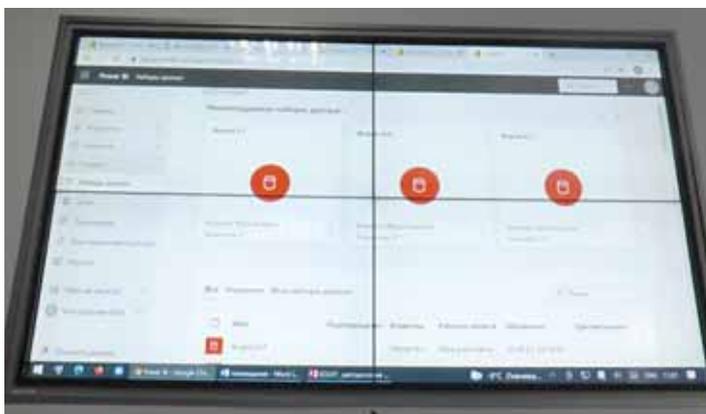

цифр множество. Главное преимущество, что огромные базы данных или Excel — таблицы становятся легко читаемыми и визуально понятными. По таким отчетам проще судить о качестве работы подразделения или кафедры, а также легче принимать управленческие решения.

Руководитель Управления информатизации КарТУ Мурат Кожанов объясняет: «В нашей системе представлены 6 глобальных направлений — это научная, учебная и так далее, а в каждом направлении у нас от 20 до 50 отчетов. По каждому направлению мы собираем информацию, которая постоянно увеличивает массив собранных данных. Сейчас мы накопили большой объем данных, который позволяет нам решать практически все вопросы».

Мурат Кожанов уже 6 лет занимается развитием информационных технологий в Карагандинском техническом университете. «Внедрение аналитической системы «Power BI» значительно ускорило процесс обработки информации и подготовки ответов на различные запросы, — утверждает специалист, — для руководителей — это инструмент для прогнозирования и контроля работы сотрудников. Использование таких цифровых разработок позволяет принимать взвешенные управленческие решения».

Пресс-служба КарТУ

«За политехнические знания»

№2(1608) 28 ақпан 2022 ж.

Меншік иесі және құрылтайшысы: ӨМК Қарағанды техникалық университеті

Редакцияның мекен-жайы: 100027, Қарағанды қаласы, Н.Назарбаев даңғылы,

56 үй, бас корпусының 403 каб. Тел.: 56-24-10 (қос. – 1079).

Эл. пошта: gazeta.kstu@mail.ru. Газетті www.kstu.kz сайтынан оқуға болады.

БАҚ есепке қою туралы куәлігі Қазақстан Республикасының Ақпарат министрлігінде № 4253-Г 08.10.2003 ж. берілген.

Айына 1 рет жарық көреді. Тарауымы: 350 дана.

Газеттің басылған орны: 100027, Қарағанды қаласы, Н.Назарбаев даңғылы,

56 үй, 4 корпус. ҚарТУ баспасы.

Редактор: А. Александров

Фото: Днумабек Иманалиев.

Тарату аймағы: Қарағанды техникалық университеті.

Материалдарды қайта басу кезінде газетке сілтеме жасалуы шарт.

Редакция пікірі мақала авторларының пікірімен сәйкес келмеуі мүмкін.

Редакция мүмкіндігінше авторлық стильді және жарияланымның емлесін сақтайды.

Редакция ұсынған авторлық материалдарды себебін түсіндірусіз қабыл алмауға құқылы. Қолжазбаларға пікір жазылмайды және қайтарылмайды.